

Uitgebreide toelichting van het meetinstrument

Katz hand diagram

November 2022

Review: 1) van Engelen E

2) Lahoye PAW

Invoer: Stevens MME

1 Algemene gegevens

	Het meetinstrument heeft betrekking op de volgende categorieën
Lichaamsregio	Bovenste extremiteit
Aandoening (ICD)	Zenuwstelsel en zintuigen (Perifeer zenuwstelsel)
Domein 'Menselijk functioneren' (ICF)	Sensorische functies en pijn

- *Korte beschrijving* → Uitvoering: de patiënt krijgt een diagram voorgelegd van beide handen en armen. Vervolgens dient de patiënt in het diagram te tekenen waar de klachten gelokaliseerd zijn. Hierbij wordt onderscheid gemaakt tussen stijfheid, pijn, tintelingen en gevoelsstoornissen/doofheid.
Het ingetekende diagram wordt geclassificeerd in 3 categorieën/patronen:
A = klassiek patroon, B = waarschijnlijk patroon, C = onwaarschijnlijk patroon.¹
- *Doelgroep* → patiënten met carpaletunnelsyndroom
- *Auteur*:
 - ✓ *Oorspronkelijke versie* → Katz JN, Stirrat CR (1990)²
 - ✓ *Nederlandse versie* → te verkrijgen versie is afkomstig uit de Richtlijn Handelen van de bedrijfsarts bij werknemers met Klachten aan arm, schouder of nek.

2 Doel van het meetinstrument

- Diagnostisch
- Evaluatief / effectiviteit

3 *Soort / vorm van het meetinstrument*

- Observatielijst
- *Opbouw*: 1 onderdeel
- *Invulinstructie* → de patiënt tekent zijn klachten in een diagram van beide handen en armen
- *Meetniveau* → wijze van score (patroonbenoeming); meetniveau ordinaal¹
 - A = Klassiek patroon
 - tintelingen, doofheid of een verminderd gevoel met of zonder pijn in tenminste twee van de drie vingers duim, wijsvinger en middelvinger
 - geen symptomen in handpalm of handrug
 - symptomen in ringvinger en pink, pijn in de pols en uitstraling van de pijn naar proximaal vanuit de pols
 - B = Waarschijnlijk patroon
 - hetzelfde als bij klassiek, alleen is slechts één vinger van de drie vingers duim, wijsvinger en middelvinger aangedaan
 - symptomen in de handpalm zijn nu wel toegestaan, mits ze beperkt zijn tot de lunaire zijde
 - C = Onwaarschijnlijk patroon
 - geen symptomen in de duim, wijsvinger of middelvinger

4 *Verkrijgbaarheid*

- *Opvraagbaar bij* → www.meetinstrumentenzorg.nl
- *Geschatte kosten* → gratis te downloaden
- *Copyright* → ja

5 *Methodologische kwaliteit*

Gegevens over de methodologische kwaliteit staan in de volgende systematische reviews:

- MacDermid JC. Clinical diagnosis of carpal tunnel syndrome: a systematic review. *Journal of hand therapy*. 2004⁶
- Dabtag J, Ziebart C, MacDermid JC. Accuracy of diagnostic clinical tests and questionnaires in screening for carpal tunnel syndrome among workers: a systematic review. 2021¹⁰

Verdere gegevens over de methodologische kwaliteit zijn o.a. te vinden in:

- Amirfeyz R, Mehendale S, Tyrrell S, Bhatia R, Leslie I, Bannister G. Katz and Stirrat hand diagram revisited. 2010⁹
- Bonauto DK, Silverstein BA, Fan ZJ, Smith CK, Wilcox DN. Evaluation of a symptom diagram for identifying carpal tunnel syndrome. 2008⁷
- Dale AM, Strickland J, Symanzik J, Franzblau A, Evanoff B. Reliability of hand diagrams for the epidemiologic case definition of carpal tunnel syndrome. 2008⁸

6 *Hanteerbaarheid / feasibility*

- *Taal* → Nederlands
- *Benodigdheden* → invuldiagram
- *Randvoorwaarden* → persoon moet alleen, zonder hulp van anderen, het diagram invullen
- *Benodigde tijd* → onbekend
- *Gebruikershandleiding* → zie literatuurlijst³

7 *Normgegevens*

- *Uitkomstklassen* →
De patronen zijn onderverdeeld in: klassiek, waarschijnlijk en onwaarschijnlijk.
Zie voor een beschrijving onderdeel 3.

8 *Overige gegevens*

Overige gegevens over het toepassen van meetinstrumenten bij patiënten die verwezen zijn naar een NCS vindt u in het volgende onderzoek:

- Schulze DG, et al. Clinical utility of the 6-item CTS, Boston-CTS, and Hand-Diagram for Carpal Tunnel Syndrome.¹¹

9 *Literatuurlijst*

1. Nederlandse Vereniging voor Arbeids- en Bedrijfsgeneeskunde (NVAB). Richtlijn handelen van de bedrijfsarts bij werknemers met klachten aan arm, schouder of nek. Utrecht: NVAB; 2003. Beschikbaar via: <https://nvab-online.nl/content/klachten-arm-schouder-nek> [geraadpleegd op 17 november 2022].
2. Katz JN, Stirrat CR. A self-administered hand diagram for the diagnosis of carpal tunnel syndrome. *Journal of hand surgery*. 1990 Mar;15(2):360-363.
3. Katz JN, Larson MG, Sabra A, Krarup C, Stirrat CR, Sethi R, Eaton HM, Fossell AH, Liang MH. The carpal tunnel syndrome: diagnostic utility of the history and physical examination findings. *Annals of internal medicine*. 1990 Mar 1;112(5):321-327.
4. Katz JN, Stirrat CR, Larson MG, Fossell AH, Eaton HM, Liang MH. A self-administered hand symptom diagram for the diagnosis and epidemiologic study of carpal tunnel syndrome. *Journal of rheumatology*. 1990 Nov;17(11):1495-1498.
5. Szabo RM, Slater RR, Farver TB, Stanton DB, Sharman WK. The value of diagnostic testing in carpal tunnel syndrome. *Journal of hand surgery*. 1999 Jul;24(4):704-714.
6. MacDermid JC. Clinical diagnosis of carpal tunnel syndrome: a systematic review. *Journal of hand therapy*. 2004 Apr-Jun;17(2):309-319.
7. Bonauto DK, Silverstein BA, Fan ZJ, Smith CK, Wilcox DN. Evaluation of a symptom diagram for identifying carpal tunnel syndrome. 2008 Dec;58(8):561-566.
8. Dale AM, Strickland J, Symanzik J, Franzblau A, Evanoff B. Reliability of hand diagrams for the epidemiologic case definition of carpal tunnel syndrome. 2008 Sep; 18(3):233-248.

9. Amirfeyz R, Mehendale S, Tyrrell S, Bhatia R, Leslie I, Bannister G. Katz and Stirrat hand diagram revisited. 2010;15(2):71-73.
10. Dabbagh A, Ziebart C, MacDermind JC. Accuracy of diagnostic clinical tests and questionnaires in screening for carpal tunnel syndrome among workers: a systematic review. *Journal of hand therapy*. 2021;34(2):179-193.
11. Schulze DG, Nilsen KB, Killingmo RM, Zwart JA, Grotle M. Clinical utility of the 6-Item CTS, Boston-CTS, and Hand-Diagram for Carpal Tunnel Syndrome. *Frontiers in Neurology*. 2021 Jul 27;12:683807.